

เทศบาลเมืองทับกวาง

ประวัติความเป็นมา

ทับกวาง เป็นชื่อตำบลหนึ่งของอำเภอแก่งคอย ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า บ้านลาว พอทางการประกาศใช้พระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ กำหนดเขตอำเภอแก่งคอยขึ้น จึงได้มีการแบ่งการปกครองระดับตำบล ออกเป็นหมู่บ้าน แห่่งที่เคยมีประชากรหนาแน่นมากแห่งแรก คือ “บ้านลาว” ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีเชื้อสาย บรรพบุรุษที่สืบเนื่องมาจากลาวอพยพที่พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดเกล้า ให้ตั้งออกมาจากนครเวียงจันทร์ต่อมา เริ่มมีราษฎรมากขึ้นในสมัยรัชการที่ ๓ จนกระทั่งถึงรัชการที่ ๕ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมัยท่านเป็นเสนาบดีมหาดไทย ได้ประกาศให้ขึ้นเป็นหมู่บ้านชื่อว่า “บ้านลาว” แต่ต่อมาชื่อดังกล่าวนี้เห็นว่า เป็นชื่อที่อาจก่อให้เกิดการแบ่งแยกชนชั้นขึ้นจึงได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเสียใหม่จากหมู่บ้านลาวเป็น “หมู่บ้านทับกวาง” และต่อมาได้มีประกาศให้ขึ้นเป็นตำบลชื่อว่า “ตำบลทับกวาง” จนกระทั่งได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย

เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕ ให้จัดตั้งขึ้นเป็นสุขาภิบาลทับกวาง

สุขาภิบาลทับกวาง เจริญเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ และได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลขึ้นมาเป็นเทศบาลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เรียกว่า เทศบาลตำบลทับกวาง

เทศบาลตำบลทับกวาง มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และมีการเปลี่ยนแปลงฐานะจากเทศบาลตำบลทับกวางเป็นเทศบาลเมืองทับกวาง เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ที่ตั้งสำนักงานเทศบาลเมืองทับกวาง เมืองทับกวางตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอแก่งคอย ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสระบุรี โดยอยู่ห่างจากจังหวัดสระบุรีประมาณ ๒๒ กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ เมืองทับกวางมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐๑ ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย

สภาพภูมิประเทศ พื้นที่ของเทศบาลเมืองทับกวาง เป็นพื้นที่ราบสูงและเขาเป็นส่วนใหญ่ อากาศของเมืองทับกวางมีลักษณะ ฤดูร้อนค่อนข้างร้อนและในฤดูหนาวจะค่อนข้างเย็น ช่วงฤดูฝนพื้นที่บริเวณที่ราบสูงนี้ฝนมักไม่ตกต้องตามฤดูกาล อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๔๐ องศาเซลเซียส ต่ำสุด ๑๓ องศาเซลเซียส

โครงสร้างพื้นฐานเทศบาลเมืองทับกวาง

การคมนาคมขนส่ง

เมืองทับกวาง มีเส้นทางการคมนาคมทั้งทางรถยนต์และรถไฟเป็นทางผ่านที่จะเดินทางไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ภายในเมืองมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมติดต่อกันระหว่างชุมชนอย่างทั่วถึง

ด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/รายได้ประชากร ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำไร่ข้าวโพด ปศุสัตว์ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย

การอุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลเมืองทับกวาง มีโรงงานอุตสาหกรรมหลัก ๔ แห่ง คือ

- บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ไฟน์ เมทัล เทคโนโลยีส์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เคมีแมน จำกัด (มหาชน)

การเกษตรกรรม

การกสิกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าวโพด มีครุว์เรือนที่ทำกรกสิกรรม ประมาณร้อยละ ๔๐ พื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๒๒,๙๕๐ ไร่

การปศุสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงกันมาก ได้แก่ โคเนื้อ โคน้ำ กระบือ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสุกร และไก่ ซึ่งทำในรูปแบบฟาร์ม เทศบาลเมืองทับกวางมีผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ ๕ แห่ง คือ

- บริษัท สยามเซนทาโก ฟาร์ม จำกัด
- บริษัท แผลมทองฟาร์ม จำกัด
- บริษัท มิตรภาพโภคภัณฑ์ จำกัด (ฟาร์มล่าง)
- วัฒนาฟาร์ม
- บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

การท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวในเมืองทับกวาง

วัดถ้ำพระโพธิสัตว์ หมู่ที่ ๑๐ ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี เดิมชื่อ “ถ้ำพระงาม” หรือ “ถ้ำน้ำพุ” ภายในถ้ำมีภาพจำหลักสมัยทวารวดี เป็นภาพพระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท แสดงธรรมท่ามกลาง เหล่าเทพ คือ พระศิวะ พระวิษณุ และเทพองค์อื่นๆ ศิลปะแบบทวารวดี นอกจากนี้ ภายในถ้ำยังมีหินงอกหินย้อย บริเวณโดยรอบมี

น้ำตก ยังมีถ้ำธรรมทัศน์ ถ้ำลุมพินี ถ้ำสังัดเจดีย์และสวนหินปัจจุบันยังมีโบสถ์ที่สวยงามเช่นศาลาธรรมเจดีย์ทรง
ลังกา

ผาเสด็จ หมู่ที่ ๕ ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี ปัจจุบันคือ “สถานีรถไฟผาเสด็จ” เดิมเป็นสถานที่ที่
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ได้เสด็จประพาสโดยรถไฟมาลงที่อำเภอแก่งคอย เนื่องจาก
การสำรวจเส้นทางรถไฟสายแก่งคอย - มวกเหล็กของวิศวกรชาวฝรั่งเศส ได้พบว่ามีก้อนหินขนาดใหญ่เป็นช่อง
ยื่นออกมาขวางเส้นทาง พยายามอย่างไรก็ไม่อาจจะเปิดทำลาย เพื่อที่จะทำทางรถไฟได้ มีคนงานเสียชีวิตระหว่าง
การก่อสร้างเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งความทราบถึง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จึงได้
ทรงเสด็จมาเมื่อ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๘ ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยย่อ“จปร.”“ส.พ.”รศ.๑๑๕ ไว้บน
ก้อนหินนั้น อยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้

ด้านสังคม

เทศบาลเมืองทับกวาง มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๒๐,๑๗๒ คน ชาย ๑๐,๐๕๑ คน หญิง ๑๐,๑๒๑ คน
โดยมีสถิติบ้านจากทะเบียนบ้าน จำนวน ๑๐,๒๔๕ หลัง

การศึกษา / ศาสนา / วัฒนธรรมประเพณี

การศึกษา มีโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวน ๖ แห่ง คือ

- โรงเรียนอนุบาลทับกวาง
- โรงเรียนวัดป่าไผ่
- โรงเรียนชุมชนนิคมทับกวางสงเคราะห์ ๑
- โรงเรียนนิคมทับกวางสงเคราะห์ ๒
- โรงเรียนบ้านซับบอน
- โรงเรียนบ้านหนองผักบุ้ง

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองทับกวาง ๒ แห่ง

- โรงเรียนเทศบาลทับกวาง ๑ (สมุห์พร้อม)
- โรงเรียนเทศบาลทับกวาง ๒ จิตรประไพชาเล่ต์
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กป่าไผ่
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจิตรประไพชาเล่ต์

การศาสนา มีวัดจำนวน ๑๑ แห่ง คือ

- วัดเขามันธรมาราม
- วัดป่าเพ็ญบุญ(วัดบ้านไท)
- วัดทับกวาง
- วัดซับบอน
- วัดบ้านโป่ง
- วัดสิทธิราช (วัดหัวเขา)
- วัดพระธาตุเจริญธรรม
- วัดสมุห์พร้อมศิษย์สามัคคีวนาราม

- วัดวาสุการาม (วัดหนองผักนึ่ง)
- วัดป่าไผ่
- วัดถ้ำพระโพธิสัตว์

ด้านการเมืองการบริหาร

เทศบาลเมืองทับกวางนายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน มีรองนายกเทศมนตรี ๓ คน เลขานุการ ๒ คน และที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ๑ คน ดังนี้

- นายสมหมาย	แดงประเสริฐ	นายกเทศมนตรี	
- นายบุญส่ง	แดงประเสริฐ	รองนายกเทศมนตรี	ควบคุมดูแลกองช่าง
- นายวินัย	สว่างอารมณ์	รองนายกเทศมนตรี	ควบคุมดูแลกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม
- นายชัยพลกษ	ฉายพุทธ	รองนายกเทศมนตรี	ควบคุมดูแลกองการศึกษา
- ร.ต.กำจัด	วันดี	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี	
- นางสาวไพลิน	บุญเดชพิทักษ์	เลขานุการนายกเทศมนตรี	
- นายประสพสุข	บุตดาพันธ์	เลขานุการนายกเทศมนตรี	

ฝ่ายสภาเทศบาลประกอบไปด้วย

- นางวิบูลย์ศิริ	บุญพัฒน์	ประธานสภาเทศบาล
- นายวิทยา	การะเกตุ	รองประธานสภาเทศบาล
- นายประพัฒน์	เผื่อนจันทิก	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นายชาญพงศ์	บุตดาพันธ์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นางสมบัติ	รัตน์นะ	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นางประนอม	จิवालักษณ์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นางสาวชุติมันต์	นะพุทธะ	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นายปู	แดงอ่อน	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๑
- นายสมาน	แก่นพุทธา	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นางสมพร	เพ็งแพง	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นายธนต์	บำรุงราษฎร์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นายจันทิ	สีมาลา	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นายวิสิทธิ์นภูมิ	จันทร์รัตน์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นายประสงค์	เงินแก้ว	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๒
- นางเบญจวรรณ	ใจสูงเนิน	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๓
- นายพรมมา	น้อยเสนา	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๓
- นายทอง	พะวงจิตร	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๓
- นางสมใจ	คำสัตย์	สมาชิกสภาเทศบาล เขต ๓

การบริหารงานของเทศบาลเมืองทับกวางแบ่งออกเป็น ๘ หน่วยงานหลัก ภายใต้การกำกับดูแลของ

- นายพงศ์ปนต์ ธนาโสภณัฐศิริ ปลัดเทศบาล
- นางสุนีย์ อินทมา รองปลัดเทศบาล

สำนักปลัดเทศบาล

นางลภัส ชิตชอบ รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

กองคลัง

นางสาวชนิษฐา ศิริประภา ผู้อำนวยการกองคลัง

กองการศึกษา

นายวรเศรษฐ์ ตระกูลน้ำผึ้ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

นายไพฑูล จันทร ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

กองช่าง

นายปรีชา สาลี ผู้อำนวยการกองช่าง

กองสวัสดิการสังคม

นางสาววรารภรณ์ มาลี ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

นางขวัญจิตต์ เกตุสรระน้อย ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

กองการเจ้าหน้าที่

นางนริศรา ปานดี รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

เทศบาลเมืองทับกวางได้มุ่งเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะถนนในเขตเทศบาลได้ปรับปรุงเป็นถนน ค.ส.ล. ที่มีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกกับประชาชนและผู้สัญจรไปมา

การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ได้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น ได้แก่

- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีสงกรานต์
- เทศกาลวันขึ้นปีใหม่
- เทศกาลเข้าพรรษา และ
- การบรรพชาสามเณรหมู่ภาคฤดูร้อน ซึ่งคงไว้ด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทั้งสิ้น

การส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ คณะผู้บริหารเทศบาลมีนโยบาย จัดให้มีโครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยในช่วงแรกใช้พื้นที่บริเวณหน้าสำนักงานเทศบาล แต่ปัจจุบันได้มอบให้กับ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ และจัดให้มีการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

การบริการสาธารณสุขชุมชนและอนามัย กิจกรรมสาธารณสุขนั้นมิใช่อยู่หลายกิจกรรม ทั้งทางด้านสุขภาพอนามัย การสุขภาพ การให้บริการเชิงรุกจึงเป็นนโยบายที่สำคัญของคณะผู้บริหารชุดนี้ เพื่อให้การบริการของเทศบาล เป็นไปอย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีการอบรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นการสนับสนุนและ พัฒนาศักยภาพ อสม. ผู้นำชุมชน ประชาชน โครงการสาธารณสุขออกเยี่ยมชุมชน ให้ความรู้ด้านการป้องกันและ ควบคุมโรคติดต่อ ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิบัตรในการรักษาและตรวจสุขภาพเบื้องต้น

การพัฒนาด้านสังคม ปัจจุบันเทศบาลเมืองทับกวางมีความเจริญเติบโตของเมือง จึงทำให้คณะผู้บริหารของ เทศบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาทางด้านสังคม ที่สำคัญคือการพัฒนาคน จึงได้มุ่งเน้นโครงการและ กิจกรรมในการพัฒนาให้มีคุณภาพทั้งทางด้านสุขภาพพลานามัยและนันทนาการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

การส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียน เทศบาลเมืองทับกวางได้มีการส่งเสริมและอบรมให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ในเขต จัดกิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด

การพัฒนาการบริหารและบริการ คณะผู้บริหารได้มีนโยบายในการพัฒนาเมืองทับกวางให้เจริญรุ่งเรือง อำนวย ความสะดวก และการบริการในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองทับกวาง ประกอบกับปัจจุบันการ เข้าถึงประชาชน และการรับรู้ข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญเทศบาลฯจึงได้ติดตั้งระบบกระจายเสียงทางไกลอัตโนมัติภายใน ชุมชน จำนวน ๑๖๓ จุด เพื่อการรับรู้ข่าวสารที่ทั่วถึงรวดเร็ว และผลงานที่สำคัญอื่น ๆ อีก ซึ่งประกอบไปด้วย

การแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาระดับประเทศโดยรัฐบาลได้มีนโยบายในการปราบปรามยาเสพติดให้หมดสิ้นไป เทศบาลเมืองทับกวางได้ร่วมมือกับหลายหน่วยงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนจากทุกชุมชน โรงเรียนได้ร่วมมือกันจัดทำโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การออกตรวจสอบสารเสพติดตามโรงเรียน โรงงาน และ ชุมชน

ปัจจุบันเทศบาลเมืองทับกวางมีชุมชนทั้งหมด ๓๒ ชุมชนในเขตเทศบาล

ชุมชนบ้านจัดสรรทับกวาง	ชุมชนบ้านเหนือวัดทับกวาง
ชุมชนบ้านเขามัน	ชุมชนแผ่นดินทอง
ชุมชนบ้านไทย	ชุมชนหนองผักบุ้ง
ชุมชนนิคมพัฒนา	ชุมชนหัวเขาเกตพัฒนา
ชุมชนบ้านเจริญพร	ชุมชนเฟื่องฟ้า
ชุมชนคุ้มไผ่ทอง	ชุมชนหนองบัวบาน
ชุมชนบ้านสะพานสาม	ชุมชนบ้านใหม่ (ผาเสด็จ)
ชุมชนหัววังยาว	ชุมชนบ้านชัยบอนพัฒนา
ชุมชนเพชรไผ่ทอง	ชุมชนบ้านสะพานสอง
ชุมชนหน้าวัดเขามัน	ชุมชนบ้านใหม่
ชุมชนมิตรภาพร่วมใจ	ชุมชนบ้านถ้ำพัฒนา
ชุมชนหนองปู ๙๓	ชุมชนดินสอพองพัฒนา
ชุมชนบ้านโคกพัฒนา	ชุมชนหินลาดพัฒนา
ชุมชนทับกวาง	ชุมชนเกษตรสัมพันธ์

ชุมชนบ้านโป่งพัฒนา
ชุมชนบ้านป่าแดง

ชุมชนบ้านน้ำพุ
ชุมชนบ้านริมภูทับกวาง

*****